Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0001

Αντίγραφο επιστολής προεστών της Μάνης προς τον Δούκα του Νεβέρ Κάρολο για την υποστήριξη εξέγερσης εναντίον των Οθωμανών

1 Ιανουαρίου 1618

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Ἀντίγραφο ἐπιστολῆς τῶν προεστῶν «ἀπὸ τὸν Κάβο τῆς Μάνης ἕως Καλαμάτα» πρὸς τὸν Δούκα τοῦ Νεβὲρ Κάρολο, τὴν ὁποία στέλνουν γιὰ νὰ ζητήσουν τὴν ὑποστήριξή του στὴν ἐξέγερση ἐναντίον τῶν Ὀθωμανῶν. Τὸ ἔγγραφο δὲν φέρει ἡμερομηνία, ἀλλὰ συντάχθηκε κατὰ τὴ διάρκεια ἐπίσκεψης τοῦ κόμητα Chateau-Renault καὶ τοῦ Πέτρου/Πιέρρου Μέδικου στὴ Μάνη, κατὰ πάσα πιθανότητα τὸ καλοκαίρι τοῦ 1618. Δὲν γνωρίζουμε πῶς βρέθηκε τὸ ἀντίγραφο στὴν κατοχὴ τῆς οἰκογένειας. Ἡ χρονικὴ στιγμὴ τῆς ἀντιγραφῆς ἢ ἡ πηγὴ προέλευσής του δὲν προσδιορίζονται. Τὸ πρωτότυπο ἔγγραφο ἀποκεῖται στὴ Bibliothèque Nationale de France καὶ εἶχε ἐκδοθεῖ ὁλόκληρο ἤδη ἀπὸ τὰ 1843. Γιὰ τὶς προηγούμενες δημοσιεύσεις του βλ. Στ. Παπαδόπουλος, Ἡ κίνηση τοῦ Δούκα τοῦ Νεβέρ, σ. 125· τμῆμα τοῦ τεκμηρίου ἀναπαράχθηκε φωτογραφικὰ στὸ ἴδιο, ἐμβόλιμα μεταξὺ τῶν σελίδων 144-145.

Προηγούμενες Εκδόσεις: ΙΑΘ, τ. 1, σ. 7-10

Ὑψιλότατε καὶ ἀφέντι δοῦκα τῆς Ναβερσίας Παλαιολόγε

Ἐγρίκησα μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ ἀγαλίασιν ἀπὸ τὸν ἐκλαμπρότατο κόνται ντὶ Κάσελ-Ρινάλδον, μαζὺ μὲ τὸν ἐκλαμπρότατον σινιὸρ Πιέρο ντὶ Μεδίτσι, σύντροφός του καὶ συμπατριώτης μας, τὴν ἀγάπην τῆς ὑψιλοτάτης σου ἀφεντίας καὶ τὴν μεγάλην προθυμίαν ὁποῦ ἔχεις διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ὁποῦ ἔχεις διὰ τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων, τοῦ ὁποίου εὐχαριστοῦμε καὶ προσκυνοῦμε τὴν ὑψιλοτάτην σου ἀφεντία, νὰ σοῦ δώσῃ ὁ Θεός χάριν νὰ ἐλευθερώσῃς με νίκαις καὶ δύναμες καὶ τάξες ὁποῦ πρέπει διὰ νὰ πᾶμε κόντρα τὸν Ἀγαρινόν. Καὶ ὁπότε ἔλθεις μὲ τὲς δυνάμες ἐκείνες ὁποῦ μᾶς ἐπροεῖπαν οἱ ἄνωθεν εἰρημένοι, καὶ ὅποτε ἡ ὑψιλοτάτη σου ἀφεντία θέλεις ἔλθῃς μὲ ἐκεῖνες τὲς δυνάμεις καὶ τάξες ὁποῦ μᾶς εἶπαν ἡ ἄνοθεν, ἤμεστεν πρόθυμοι νὰ προσκυνήσωμεν τὴν Ἀλτέτσα σου, καὶ νὰ τὴν ἀκολουθίσομεν, καὶ νὰ χύσωμεν τὸ αἷμα μας διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ἐσταυρωμένου Χριστοῦ, τοῦ ὁποίου θέλομεν ζητήσει καὶ νὰ ἀποθάνομε ἀνταμὸς ἕως ἐφόρου τῆς ζωῆς μας.Μὲ τοῦτο νὰ ἔχομε δύναμι καὶ ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τὸν γαληνότατον καὶ χριστιανικώτατον ῥίγαν, νὰ μή μας ἐξαφήσῃ εἰς ἀπόλειας καὶ χαθοῦμεν ἐμεῖς καὶ τα παιδία μας, ὅτι τόρα δέν εἶναι ὁσάν ἄλες βολές, νὰ μᾶς συμπαθίσουν, ὁποῦ ὁ Ἀγαρινὸς μᾶς ἐχάλα, καὶ πάλι μᾶς ἐσυμπάθῃ· ἀμὴ τόρα, ἂν μᾶς νικήσῃ δὲν εἶνε νὰ ἀφήσῃ ψυχὴ ἀπὸ τὸν κόσμον ἐτοῦτον. Τὸ λοιπὸν ἡ ὑψιλοτάτη σου αὐθεντία θέλεις κάμει νὰ δόσῃ πίστη τὸν ἄνοθεν Δίον, τοῦ ὁποίου ὠμιλήσαμε ὅ τι κάμνει χρεία εἰς τὸ θεῖον ἔργον. Καὶ στέλνομεν τὸν ἄνωθεν σινιὸρ Πιέρο ντὶ Μεδίτσι, ὁ συμπατριώτης μας καὶ ὁ πρῶτος τοῦ τόπου μας καὶ ... ὁ ὁποῦ τὸν ἔχομε απὸ τὸν κάβο τῆς Μάνης ἕως τὴν Καλαμάτα, καὶ ἐδόκαμε τιν θύμισι διὰ νὰ γυρέψῃ ζητήματα διὰ τὸν τόπον μας καὶ εἴ τοι ὁποῦ νὰ μοίνοι καὶ νὰ ζητήσῃ διὰ τὸν τόπον μας τὸ στεργόμεστεν. Τὸ δόσομε τελος τις γραφις, ἵνα δίδῃ ὁ οὐρανός τῇ ὑψιλοτάτῃ σου ἀφεντία πᾶσαν δύναμιν καὶ νίκην εἰς τὲς ἄξιὲς σου ἀντρίες καὶ προθυμίες καὶ ος πρίτσιπον ἐδικόν μας.
Ἐβλαβὶς δοῦλος καὶ ἐσπλαχνικός κατὰ πάντα γράφομεν ἀπὸ τὸν Κάβο τῆς Μάνης ἕως Καλαμάτα γράφομεν καὶ προσκυνοῦμεν καὶ ὑπογράφουνται καὶ κάτωθεν πάρτι ἀπὸ τοὺς προεστούς μας.

Νικήτας ἐπίσκοπος καὶ ἔξαρκος πατριαρχικὸς Ζιγοῦ.
Καὶ ἐγὼ Λυγόρις Κλινοδις στέ<ρ>γομε τὸ ἄνοθε μὲ τὶ γενιὰ μου καὶ μὲ τὸ χορίο ὅλο.
Καὶ ἐγὼ Πατρίκιος Φοκᾶς προσκυνῶ τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.

Καὶ ἐγὼ Δημητράκις Κοντόσταυλος μὲ τὸ γενεά μου καὶ μὲ τὸν τόπον μου ὅλον προσκυνῶ τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.
Καὶ ἐγὼ Δημήτρης Νῆκλος μὲ τη γενεα μου προσκυνὸ την ὑψηλοτητὰ σου ἀφεντία.
Ἰωάσαφ Ἱερομόναχος καὶ ἡγούμενος Χελμοῦ.
Ἐγὼ Ηκονομος Νερη Χωρας Μιλεα προσκηνοῦμε τὴν ὑψηλοτατη σου ἀφεντία τι Νοβερτίας.
Καὶ ἐγὼ Δημήτρις Νύκλος προσκυνῶ τὴν ὑψηλότη σου ἀφεντία μὲ τὴν γενεά μου ὅλη καὶ μὲ τὸν τόπον.
Καὶ εγὼ Φρατσῖσκος Ουιτήλου στε<ρ>γομε τὰ ἄνοθε με Ζαρνατα ... ἡμετέρου τοῦ βασιλέως.
Καὶ εγὼ Κωνσταντὶς Πούβαλος στέ<ρ>γομε τὸ ἄνοθε μὲ τὴ γενιά μου καὶ μὲ ὅλη τῆ Ζαρνάτα.
Γεωργιος Σκούμπλος καὶ Ταβουλάριος Ἀδρούβιστας μὲ ὅλην μου τὴν χώρα προσκυνῶ τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.
Νικήτας Μελουσινὸς και Ταβουλάρης χώρας Πραστίου προσκυνοῦμε τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.
Οἰκονόμος Κουτήφαρης με τῆ γενια μου καὶ με τὰ χωρια τοῦ Ζυγοῦ προσκυνοῦμε τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.
Δημήτρης Ἐτυλινανο μὲ τὰ χωρία μου καὶ μὲ τῆ γενεὰ μου προσκυνῶ τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.
Εγὼ Δημακη Βέλκουνος χορας Ἀράχοβας προσκυνοῦμε τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία Δοῦκα Νοβερσίας
Γηόργως Κορονέος μὲ τα χορια μου προσκυνῶ τὴν υψιλοτατη σου αφεντία.
Και ἐγὼ Λουκᾶς δι Μεδίτζης απο τὸ Βύτιλο προσκυνῶ την ὑψιλοτάτη σου ἀφεντία
Καὶ ἐγὼ Θεοδωράκης Μαλέβρης μὲ τῆ γενια μου καὶ μὲ ὅλο τὸ χοριο Μάνι προσκυνὸ τὴν ὑψηλοτάτη σου ἀφεντία.
Καὶ ἐγὼ Κωνσταντὶς Στεφανόπουλος μὲ τὴν γενια μου καὶ μὲ τὸ Βίτυλο προσκυνῶ τὴν ὑψηλότη σου ἀφεντία.
Μιχαλάκης Κοσμᾶς μὲ τῆ γενια μου καὶ μὲ τὸ χωριο μου προσκυνὸ τὴν ὑψιλότη σου ἀφεντία.
Καὶ ἐγὼ Λύς Μεδίτζης ἀπὸ τὸν Βύτυλον προσκυνὸ τὴν υψηλοτάτη σου αφεντία.

[ἐπιγραφὴ διεύθυνσης:]
Τῶ γαληνωτάτω καὶ ὑψηλοτάτω Δουκὶ Νιβερσίας ἡμετερω αὐθέντι ὡς δούλι της ἐνχειρισθῆτο Κάρλω εἰς Παρίσιον

πρίτσιπον > πρίγκιπας = ἡγεμόνας

Αριθμός Τεκμηρίου
0001

Τίτλος
Αντίγραφο επιστολής προεστών της Μάνης προς τον Δούκα του Νεβέρ Κάρολο για την υποστήριξη εξέγερσης εναντίον των Οθωμανών

Ημερομηνία Σύνταξης
1 Ιανουαρίου 1618

Τόπος Σύνταξης
Μάνη

Συντάκτης
Νικήτας επίσκοπος
Κλυδώνης Λιγόρης
Φοκάς Πατρίκιος
Κοντόσταυλος Δημητράκης
Ιωάσαφ ηγούμενος
Νήκλος/ Νύκλος Δημήτρης
Φραγκίσκος Οιτύλου
Πούβαλος Κωνσταντής
Σκούμπλος Γεώργιος
Μελουσινός Νικήτας
Κουτήφαρης,οικονόμος
Ετυλιάνο Δημήτρης
Βέλκουνος Δημάκης
Κορωναίος Γιώργος
Μέδιτζης Λουκάς
Μαλέυρης Θεοδωράκης
Στεφανόπουλος Κωνσταντής
Κοσμάς Μιχαλάκης
Μέδιτζης Λύς
Προεστοί από την Μάνη έως την Καλαμάτα

Αποδέκτης
Δούκας Νεβέρ Κάρολος

Είδος Εγγράφου
Αντίγραφο

Διαστάσεις
145mm × 205mm

Αρ. Φύλλων
2

Γλώσσα
Ελληνικά

Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0001

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

001

Σύμβολον ἡ ἀσπίδ ὁποίαν τὴν Ναβαρίαν Παγγαίου.

Ἐμπιστεύω μὲ γραφὴν χαρὰ ἡ ἀμπάσαν ἀπὸ τὸν ἀμφιβρότατον κόσμον τὴν κάστελ-βιανόδη μεθ' μὲ δὲ ἀμφιβρότατον πλὴν πίστο ἡ Μαθίνα σύμφωνοι δι ἐξ συμπατελάτη μου τὴν ἀγάπην τὴν ὑμνολάτην σου ἀλεπ-τείαν ἡ τὴν μεγάλην προθυμίαν σοῦ ἔχετε διὰ τὸν ἀμπάσιον, διὸ ἔχω ὅτι τὸ μίσος τῶν μεγάλων, καὶ ὁποῖον ἀνταπόδωμι ἡ προσοχὴν τὴν ὑμνολάτην σου ἀλεπτείαν, νὰ σὲ δίνει ὁ θεὸς τάχει νὰ ἀπαλαθεύσεις μὲ νίκην ἡ πλάσιν ἡ τάξη διὸ σεῖς διὰ νὰ σᾶς κύ-σει τὸν ἀμπεσιόν. Καὶ ὁποῖον ἔλθει μὲ δεῖ ἀπαίρω ἀπὸ διὸ μὲ ἐπροβάσουν οἱ ἄπιδοι φεγγίνοι, ἡ ὁποῖον ἡ ὑμνολάτη σου ἀλεπτείαν θέλει ἔλθει μὲ ἀπέρι τὸν ἀπαίρω ἡ τάξη διὸ μὲ θέλει ἡ ἄπιδοι, ἀμέσως ἐρώ-χομαι νὰ προσκυνήσωμι τὴν Ἁγιάτσα σου, ἡ νὰ δὲ ἀναχω-ρήσωμι ἡ νὰ χάσωμι δ' ἄλμα μου διὰ δὲν ἀμέσι τοῦ ἁμαρτωλοῦ χεριοῦ, δ' ὁποῖον θέλομι βγάλει ἡ νὰ ἀπα-θάνομι ἀπέναντι ἕως ἄκρου δὲ βγῆ μου, μὲ ἀλλὰ νὰ ἔχομι ἀπάρω ἡ ἀμπεζοσύνες ἀπὸ τὰ ραχιόκαπα ἡ χρυ-σταλικώτατον ῥίγμα τὰ μέρη ἐξαπίνα νὰ ἀναβῶμι καὶ καθέμερα ἀμπρὸ ἡ δὲ σκεπὴ μου, ὅπου θέλω ὁπὸ ἔχω ὁσὰ ἄλλα βοηθὰ νὰ μὲ συμπαθέσουν ἀπὸ ὁ Ἁγιάτσος μου.

ἐχάσα, ἡ ὅπου μὲ ἀκουμπάδι, ἀμὲ θέλω ἂν μὲ ἐπείσῃ ὁπὸ ἔχω νὰ ἀπέσῃ ἐμπρὸ ἀπὸ τὸν κόσμον ἀτούτον. Τὸ λοιπὸν ἡ ὑμνο-λάτη σου ἀπόμνησίν μέσην κάμνει νὰ σᾶς ἐπῆς τὸν ἀπόδημον Διὸς τοῦ ὁσίου ὑμνολάτου μου ἂν κάμνῃ σχέσι νὰ τὸ ἔβρω ἔτρος-κηῆ ζήλωσιν δὲ ἀπόδημ σπίτι Πίστο στὴ Μαθίνα, ὁ συμπατρι-ώτης μου ἡ ὁ ἐξάδελφος τοῦ πάππου μου, κῦ ... ὁ ὁποῖος δὲ ἔχομι ἀπὸ τοῦ πάππου τὴν Μάϊνς ζωὴ τὴν Καταμάρκα, ἡ λαβέσχρι δ-μέρη διὰ νὰ μοιάσῃ μπόρα διὰ τοῦ πάππου μου, ἡ ἤτοι ὁποῖ νὰ μείνει ἡ νὰ μένῃ διὰ τοῦ πάππου μου δὲ ζμβρόμενον ὅλο μοναχὸς τὴν μπαρία, ἕνα σπίτι ὁ ἐξάδελφός τὴν ὑμνολάτην σου ἀλεπτείαν ὅλοι σύμφωνοι ἡ ἔλαμε εἰς τὴν ἄμμον σου ἀπόδειξη ἡ ἐπροβάρισεν ἡ ὡς πεθαίνομεν ἀλλοιῶς μου. Ἐκβαθεῖ ὁλόκλος ἡ ἐσοφωνικὴ κατὰ σοῦβα μεάσωμι ἀπὸ δὲ πάππο τὴν Μάϊνς ἕως τὴν Καταμάρκα μεάσωμι ἡ σὲ προσκυνήσωμι ἡ ἐξάρχε-σουν ἡ κάθομι σώμα ἀπὸ τὴ Προεδρή μου.

Νικήτας ἱστόσαμαν ἡ ἔζμερος Παπαγεωργιοῦ Ζήρου.

Καὶ ἐγὼ Δημήτρης Κεφαλοβρύσης ζμβρόμενον τὸ ἄπιδο μὲ τὸ μπάρι μου καὶ μὲ τὸ χοντρὸ ὅλο.

Καὶ ἐγὼ Παπαγεώργιος Φωκᾶς προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Καὶ ἐγὼ Δημητράκης Κωνσταντόπουλος μὲ τὸ μπάρι μου, ἡ μὲ τὸ πόδι μου ἔχω προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Γεώργιος Ἰωαννόπουλος ἡ Ἀμπέρτσιος Ζήρου

Ἐγὼ Ἠλιοδώρος Νάσης χωρὶς Νίκλα προσκυνῶμι τὴν ὑμ-νολάτη σου ἀλεπτεία τοῦ Νοβαρείου.

Καὶ ἐγὼ Δημήτρης Νάσης προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀ-φεντιά μὲ τὸ μπάρι μου ὅλο ἡ μὲ τὸ πόδι μου.

Καὶ ἐγὼ Φραγκίσκος Θοιτίνου ζμβρόμενον τὸ ἄπιδο μὲ Ζαρκίδα... ἀρνιέου τοῦ Βαυχάνου.

Καὶ ἐγὼ Ἰωαννάκης Παΐβας ζμβρόμενον ὁ ἄπιδο μὲ τὸ μπάρι μου ἡ μὲ ὅλη τὴ Ζαρκίδα.

Γεώργιος Κωνσταντόπουλος ἡ Παπαγεώργιος Ἀρβανίδιος μὲ ὅλο μου τὸ χόρι προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Νικήτας Μαρκουλάκης ἡ Παπαγιάννης χωρὶς Πεταλίου προσκυνῶμι τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Ὁλοκύρος Ἰωαννάκης μὲ τὸ μπάρι μου ἡ μὲ τὸ χωριό του Ζήρου προσκυνῶμι τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Δημήτρης Ἀλιάκμων μὲ τὰ χωριά μου ἡ μὲ τὸ μπάρι μου προ-σκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Ἐγὼ Δημήτρης Βιλιάτσος χωρὶς Λειχοβᾶς προσκυνῶμι τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία τοῦ Νοβαρείου.

Γεώργιος Θεοφανάκος μὲ τὰ χωριά μου προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτείαν.

Καὶ ἐγὼ Δούκας ὁ Μαυρίκης ἀπὸ τὸ βίκαρο προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Καὶ ἐγὼ Θεοδωρὴς Σταυρακόπουλος μὲ τὸ μπάρι μου ἡ μὲ τὸ βίκαρο προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Καὶ ἐγὼ Θεοδωράκης Μαγίνδης μὲ τὸ μπάρι μου, ἡ μὲ ὅλο τὸ χωριὸ Μάϊνς προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Καὶ ἐγὼ Δημητρὴς Σταυρακόπουλος μὲ τὸ μπάρι μου ἡ μὲ τὸ βίκαρο προσκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Μιχαήλης Κοσμᾶς μὲ τὸ μπάρι μου ἡ μὲ τὸ χωριό μου προ-σκυνῶ τὴν ὑμνολάτη σου ἀλεπτεία.

Καὶ ἐγὼ ὅλοι Μαυρίκης ἀπὸ τὸ βίκαρο προσκυνῶ τὴν ὑμνο-λάτη σου ἀλεπτεία.

1619

Ἐγὼ μαχνιδάκης ἡ ὑμνολάτη Δούκα Νοβαρέα ἐγράψα αὐθέντη ὡς λόσγιαν ἀπχελεύθερο

μάρτυς

ὡς Παπαγιόν.